

ХРИСТІЯНСТВО І ПОЛІТИКА, ПОЛІТИКИ І ХРИСТІЯНИ**1. «Віра, коли діл немає, мертва в собі!» (Як. 2:17).**

Християнство і політика. Святе Письмо говорить, що віра, якщо вона не супроводжується справами, є мертвою. Ми, як християнські демократи, покладаємо таке розуміння наріжним каменем своєї життєвої та політичної позиції. Відмова від цього принципу у суспільному житті призводить до панування зла та несправедливості. Попри те, що багато хто з християн нашої країни вважає, що християнам нема чого робити у політиці через загальну брутальність останньої, ми вважаємо, що політика – це поле відповідальності християн.

Оскільки ми всі прийшли на цю грішну землю для того, щоб створити краще життя для тих, хто прийде після нас, ми не можемо не втручатися в політичні процеси, що відбуваються навколо нас. Кожен з нас несе відповідальність перед Богом і людьми, перед своєю сім'єю, народом та людством, перед сучасниками, предками та нащадками. Живучи у спільноті з іншими людьми, кожна людина несе відповідальність не лише за себе, але й за своїх ближніх. Ми вже сьогодні відповідальні за те, що буде завтра, за майбутнє наших дітей, за рівень духовного та морального розвитку нації та добробут нашої країни. Ми відповідальні за збереження і примноження духовного та матеріального багатства, створеного нашими батьками й прадідами, за збереження і покращення природного середовища.

Можна бути байдужим, можна бути споглядачем цих процесів, але марно існує теза про те, що якщо ви не цікавитесь політикою, то політика зацікавиться вами. І така покірність, що проповідують деякі християнські напрямки, мовляв, не труба втручатися, хай це робить хтось за тебе, не враховує того, що може наступити момент, коли ніхто не буде питати твоєї думки навіть з найважливіших для тебе питань, може трапитися так, що буде пізно висловлювати свою позицію. Тому ми переконані, що християни повинні бути активними в суспільному житті. Включаючи і політику.

Мій прихід до християнської демократії - це якраз намагання принести принципи, викладені у Святому Письмі, в українську політику. Це - дуже складне завдання. Після багатьох десятиліть тоталітарної системи ми ще тривалий час будемо спотикатися на атавізмах, що проростають з минулого, але ми намагаємось, зокрема доводити, що християнська спільнота може й повинна впливати на процеси у нашій державі.

Те, що ми на правильному шляху, доводить досвід християнських демократів Німеччини, Італії, Франції, Швеції тощо. В таких пострадянських країнах, як Чехія, Словаччина, Польща, в Прибалтиці християнські демократи завойовують все більші й ширші позиції. Їхній досвід переконливо свідчить, що між духовним вченням Ісуса Христа і суспільною активністю християн немає протиріччя.

Разом з тим, ми свідомі того, що період комуністичного тоталітаризму суттєво вплинув на свідомість вітчизняних християн, що вони можуть бути цілком спрямовані лише на духовне служіння Христу при повній пасивності щодо суспільних проблем. Безумовно, що справа Церкви, і як духовного Тіла Христового, і як спільноти вірних, незалежно від їхніх політичних переконань, працювати із душами прихожан, допомагати тим, хто потребує спілкування у храмі із священником, ставати на правдивий шлях, шукати собі вірну дорогу. Марно Конституція України сьогодні відокремила Церкву від Держави.

Водночас справа партій, що об'єднують громадян, в тому числі й християн, що поділяють програмні позиції таких партій, впливати на владу, здійснювати владу, працювати в тому числі на користь віруючих, в тому числі й громадян, що належать до інших конфесій, інших віросповідань. Партія займається питаннями організації громадян

для здійснення влади, участі в виборах і діяльності у відповідний спосіб задля поліпшення управління державними процесами, щоб держава розвивалась.

2. «І все, що тільки чините, робіть від душі, немов Господеві, а не людям!» (Колос. 3:23)

Політика як служіння. Для мене, політика є служінням українському народу. Український народ – поняття не ефемерне, для мене це – усі громадяни України. І ця ідея закладена в Святому Письмі, де записано, що служіння є нашим первинним обов'язком, тому що той, хто перед Вами, є вмістилищем образу Божого, і Ви повинні служити ближньому так, як Ви прислугуєте Творцю. І якщо це усвідомлювати, думаю, що ми б уникнули багатьох суспільних негараздів, як на рівні місцевого чиновника, так і на самому високому рівні.

Наш земний шлях є досить нетривалим. Саме тому кожен політик має усвідомлювати владу Бога над собою, бути посланцем Бога для людей, служити людям, розуміючи, що в такий спосіб він служить Богу. Нагадаю, що в Конституції України ми згадали, що усвідомлюємо свою відповідальність перед Богом.

Саме усвідомлення своєї відповідальності перед Богом та іншими людьми за свої вчинки, за те, що ми робимо на землі на своєму земному шляху, і повинне спонукати нас до творіння добра заради благополуччя співгромадян. Ми в період свого земного існування повинні постійно думати про тих, хто біля нас, піклуватись, допомагати їм в труднощах. Це і є постулат християнської демократії.

Якщо відкрити перший розділ нашої Конституції, то там можна прочитати: людина, її здоров'я, честь і гідність, права і свободи є найвищою соціальною цінністю. Відкрийте Святе Письмо – там знайдете те саме твердження – людина є найвищою цінністю, втіленням образу Божого. Бо написано: «полюби ближнього свого, як самого себе». Тому дійсно любити ближнього свого, а не тільки проголошувати гасла, а відтак й втілювати в суспільстві Божі заповіді щодо людинолюбства – має стати дороговказом для кожного політика. Якщо не любити людину, яка знаходиться поруч з тобою, суспільство неминуче прийде до кризи. Саме нинішня ситуація в Україні свідчить про те, що в суспільстві не вистачає любові та терпимості один до одного.

3. «По їхніх плодах ви пізнасте їх... Не кожен, хто каже до Мене: Господи, Господи! увійде в Царство Небесне, але той, хто виконує волю Мого Отця, що на небі» (МТ. 7:20-21)

Політик і християнин. На превеликий жаль, не всі з моїх колег-депутатів користуються вищевикладеним кредо, а відтак зрозуміла і критика на адресу депутатського корпусу України, що вони відокремились від людей: депутати самі по собі, а народ – сам по собі. Цей розрив між представниками влади і тими, хто делегував їм цю владу приводить до соціальних катаклізмів, до того, що держава не може нормально розвиватися.

Політична еліта України на сьогодні, на моє переконання, ще не дійшла до розуміння правдивих християнських цінностей. Не таких великодних чи різдвяних, а правдивих, щоденних, з ранку до ночі, для втілення їх у повсякденному житті. Сьогодні при владі, я переконаний, абсолютна більшість нехристиян, незважаючи на те, що багато хто з них намагаються представити себе віруючими. Апелювання до того, хто скоює злочин, що не тільки державний закон забороняє вчиняти певні дії, але й нагадування закону Божого дуже часто не знаходить належного розуміння. Я це вважаю блюзнірством, коли такі люди, ходячи, наприклад, під час свят до церкви, дотримуючись на публіці певних традицій, в душі своїй не відчують потреби служіння людям, шукають свого, а не Божого. І в цьому є певною мірою трагізм української влади. Такі люди вважають, що вони можуть здійснювати що завгодно, і ніякого покарання їм за це не буде - ні в цьому світі, ні на суді Божому.

4. «Господь же то Дух, а де Дух Господній, там воля» (2 кор. 3:17). «Дух дихає, де хоче, і його голос ти чуєш, та не відаєш, звідкіля він приходить, і куди він іде» (Ів. 3:8).

Держава і Церква. Свобода совісті. Людина створена Богом вільною. Свобода є необхідною умовою формування особистості. Вона дана кожній людині і реалізується нею у всіх сферах суспільної діяльності. Кожна людина має право на вільний розвиток своєї особистості. Проте свобода однієї людини не повинна порушувати свободу інших людей, посягати на громадські інтереси, використовуватись для руйнації ціннісних підвалин суспільства. Тому свобода особистості є невіддільною від її відповідальності.

Усі люди рівні перед Богом і мають рівну гідність, хоча вони мають різні характери та моральні якості, між ними існує психічна, фізична та інтелектуальна відмінність. Будь-яка дискримінація в особистих правах на підставі раси, кольору шкіри, статі, національності, мови, релігії, соціального походження та майнового стану є неприпустимою. Держава має дбати про створення для всіх і кожного рівних можливостей для реалізації себе як особистості, задоволенні природних і громадянських прав та свобод особи.

Вільному розвитку особи відповідає суспільство, в якому реалізується розмаїття думок, потреб та інтересів громадян. В свою чергу функціонування такого суспільства, повага до людської гідності та усвідомлення недосконалості кожної людини вимагають толерантності - терпимості до думок, позицій і цінностей, що не збігаються з власними, за умови якщо ці думки, позиції й цінності не посягають на людське життя, гідність та свободу, суспільну мораль. В сфері совісті, в сфері релігійних переконань громадян не може бути примусу чи тиску з боку держави, а, відповідно, й надання якихось преференцій певним конфесіям. Інакше це пахне подіями до 1991 р., коли єдиною керуючою і направляючою силою в суспільстві могла бути лише одна партія. Держава не може давати комусь примату, не може когось обзивати сектантами, а інших возносити в ранг державної релігії. Всі вони абсолютно рівні. Усі люди є абсолютно рівними перед Богом та перед державою. Конституція говорить, що не може бути переваг будь-кому залежно від раси, кольору шкіри, віросповідання і так далі. Це є гасло, яке нам належить втілювати у життя.

Ми переконані, що одним із інтегруючих елементів українського суспільства має бути Церква. Оскільки Церква є духовним фундаментом будь-якої держави, остання повинна бути зацікавлена в розвитку церков як суспільної інституції. Польща, наприклад, не могла б зробити таких могутніх кроків за останні двадцять років, якби там не було міцного фундаменту християнської віри. Розуміння того, що Церква виконує особливу духовну місію - кличе до морального самовдосконалення особистості через оволодіння християнськими цінностями та духовною практикою - має визначати формування відносин між Державою та Церквою на засадах співробітництва та взаємодопомоги. Держава і Церква, релігійні спільноти повинні бути партнерами в першу чергу для досягнення певних соціальних цілей, для турботи про тих, хто сьогодні гостро потребує такої турботи в різних сферах суспільного життя.

Виходячи із зазначеного, ми наголошуємо на необхідності дотримання свободи совісті, за підвищення рівня етичного впливу Церкви на суспільну мораль, докладатимемо зусиль для недопущення розпалювання міжрелігійної та міжнаціональної нетерпимості та ворожнечі в українському суспільстві. Я християнин і оптиміст, бо немає справжніх християн, які б не були оптимістами. Тому я твердо вірю в те, що Україна стане могутньою державою. Але для цього наша віра повинна бути дієвою, треба боротися і Господь допоможе нам.